

De Bellenpoetser

Eerste druk: 02 mei 2019

Tweede druk: 30 november 2019. *Pagina 7 en 152 aangepast door Hedy de Bats.*

Opmaak en cover design: Hedy de Bats

Aquarel illustratie cover: Herman de Bats

Foto's: Herman de Bats

Foto Ereveld pagina 13: ID 128658219 © Paulus Rusyanto | Dreamstime.com

Uitgever: Brave New Books, Amsterdam

ISBN: 978-94-021729-9-7

© **Copyright 2019.** *Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van Hedy de Bats.*

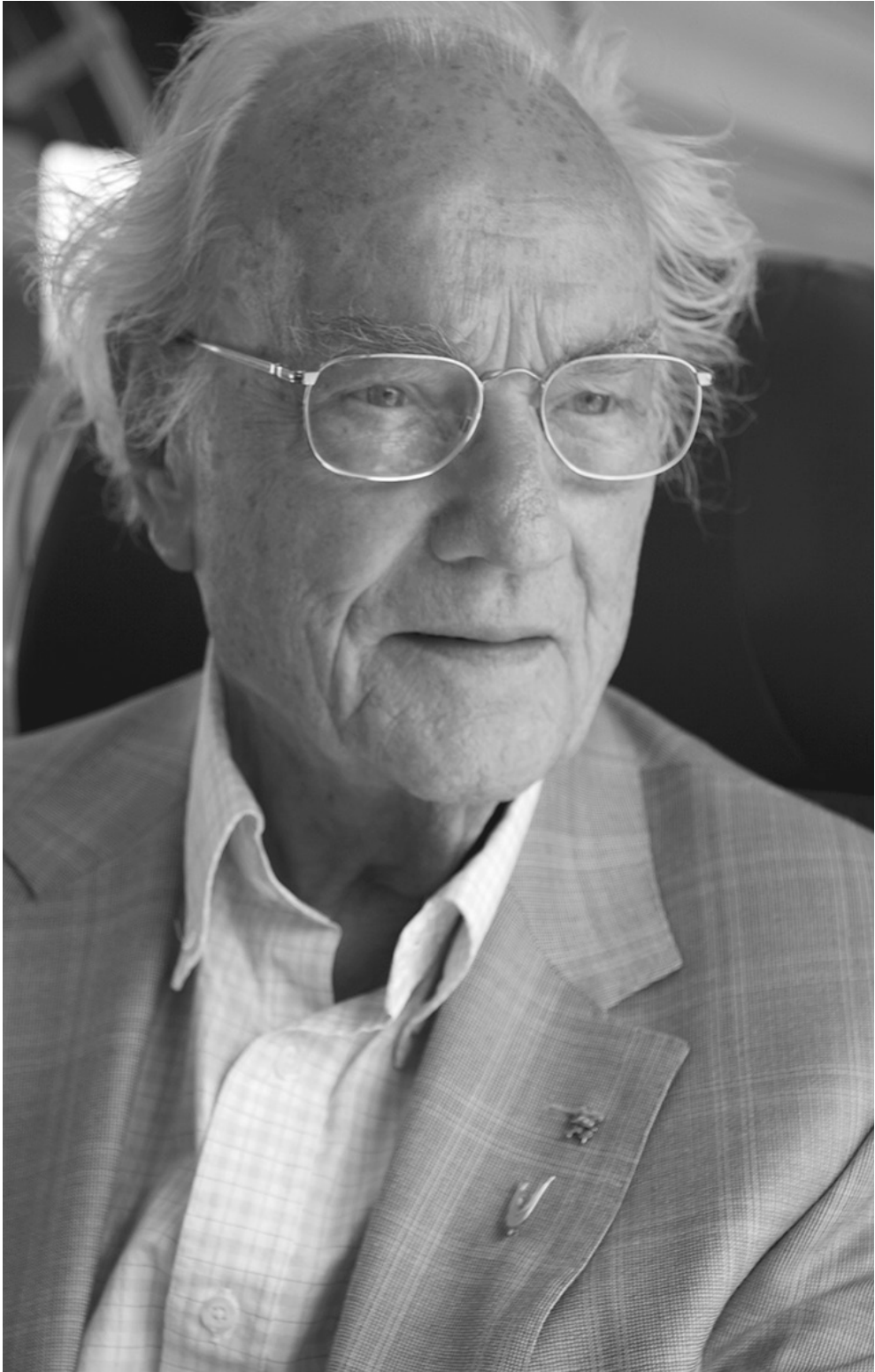
DE BELLENPOETSER

Leesblind naar het licht

Herman de Bats

INHOUD

Biografie.....	7
Voorwoord	8
1. De Thuiskomst	11
2. De Eerste Schooljaren.....	31
3. De Oorlog en de Eerste Tijd In Indië.....	41
4. Angst Voor De Toekomst	59
5. Het Donkere Bos	65
6. Op de Goede Weg.....	69
7. Even Stilte.....	79
8. Naar Djatibarang	89
9. De Technische Hoge School Bandoeng.....	95
10. De Lieve Fluisterende Stem	109
11. De Kersenpit	117
12. De Eerste Kus	123
13. Diploma HTS.....	129
14. Ik mocht mij architect noemen	141
12. Tot slot	147

Ing. Herman O.W. de Bats

Herman is op 17 april 1925 in Den Haag geboren. Hij verhuisde in 1961 van Den Haag naar Bennebroek, Noord Holland, waar hij tot mei 2019 heeft gewoond.

Herman maakte de Tweede Wereldoorlog mee, en daarbij ook de Hongerwinter van 1944.

Hij verloor daardoor drie jaren om te studeren. In 1946 moest hij als dienstplichtig militair naar voormalig Nederlands-Indië, waar hij begin januari 1950 in de rang van opperwachtmeester terugkeerde.

Ondanks de verloren zeven studie jaren volgde hij eind 1950 tot en met 1954 met succes de opleiding Bouwkunde aan de HTS. Daarna volgde hij de opleiding tot architect. Hij heeft jarenlang een florerend architectenbureau gehad.

Zo zie je, het is toch gelukt om deze grote wens in vervulling te laten gaan. Hij werd architect BNA.

In 2018 bracht hij samen met dochter Hedy de Bats zijn authentieke oorlogsdagboek 'Onder de Trap ~ De Hongerwinter 1944-1945' uit.

De laatste wens van Herman was om 'De Bellenpoetser' te publiceren. Hij werd in januari 2019 ziek en tijdens zijn revalidatie in Bentveld heeft Herman samen met zijn dochter Hedy onvermoeibaar aan dit bijzondere boek gewerkt. Hij overleed op 3 mei 2019, een dag nadat de eerste druk uitkwam.

Met een leven mooi volbracht is Herman 94 jaar oud worden.

VOORWOORD

Ten eerste

In de periode rondom het jaar 1935 was er nauwelijks iets bekend over het verschijnsel leesblindheid. Pas veel later werd de term dyslexie (stoornis waarbij je moeite hebt met lezen, schrijven en spellen) gebruikt en kwam er meer begrip en kwamen oplossingen.

De ontwikkeling en ontdekkingsweg naar wie je werkelijk bent kan door deze beperking ingrijpend geblokkeerd raken. Moeilijkheden en complicaties kwamen pas echt aan het licht tijdens de periode op de basisschool.

Ten tweede

De invloed gedurende vierjaar van de dienstplicht in voormalig Nederlands-Indië en het effect wat deze periode bij de terugkeer naar Nederland had.

In dit wonderschone Aziatische tropenland Indië, zo ver van het thuisland in Europa vandaan, werd ‘de ware zelf’ waarlijk ontdekt. Ontwikkeld, doelbewust en zelfverzekerd naar voren tredend, zoals deze persoon in werkelijkheid was.

De dienstplicht tijdens deze oorlog in Indië (tegenwoordig: Indonesië) was de oorzaak van totaal zeven kostbare verloren studiejaren.

Toch werd de studie uiteindelijk weer hervat om te pogen die passie en droom te gaan nastreven en dát te gaan bereiken wat altijd zo’n grote wens en verlangen is geweest.

Ten derde

Een oorlogstrauma droeg er toe bij, een verwerkingsproces aan te moeten gaan, om de heftige gebeurtenissen uit Indië te kunnen verwerken en wel betreffende de levensbedreigende situaties, angsten en diepe bedroefdheid om gesneuvelden kameraden.

De intense ervaringen van het heftige oorlogsgeweld leidde tot terugkerende angstige dromen die zich uitten in het dolen door een onheilspellend klam en duister oerwoud.

Het gevaar lag overal op de loer.

De grote culturele verschillen tussen Indië en Nederland bracht bij terugkomst met zich mee dat de Nederlandse burgermaatschappij volkomen onbekend was geworden.

Familieleden, vrienden, vriendinnen en oude klasgenoten hadden in de tussentijd zich verder kunnen ontwikkelen en hadden zichzelf daarmee een goede positie verworven.

Ten vierde

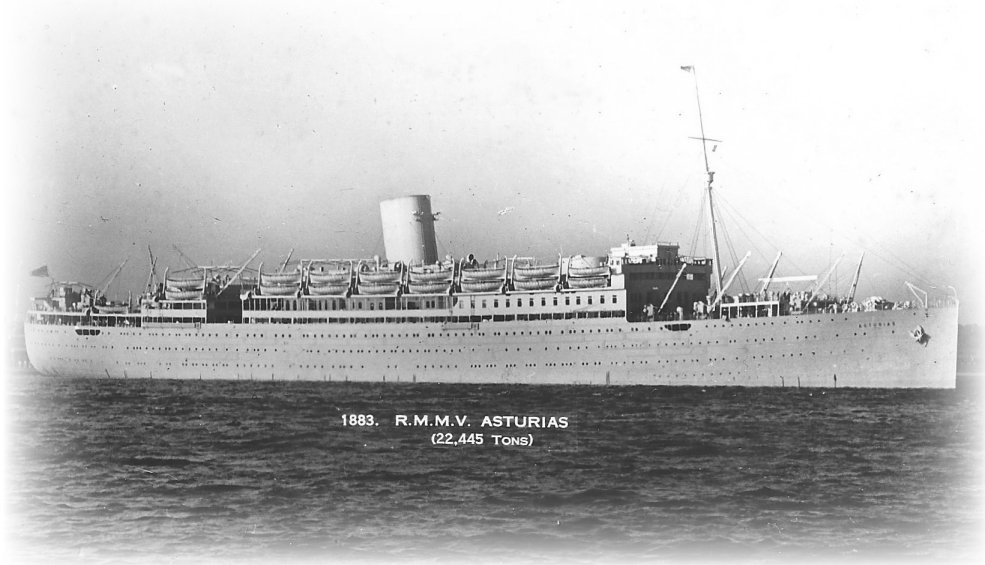
Werd uiteindelijk de mogelijkheid geboden om de studie weer te kunnen hervatten.

Echter wel getergd met terugkerende uitdagingen om leesblindheid en oorlogstrauma's te kunnen overwinnen en verwerken.

In deze memoires wordt het duidelijk dat met hoge inspanning en een groot doorzettingsvermogen de droom tot werkelijkheid te brengen.

Bekend is dat Albert Einstein, geboren in Duitsland (1879-1955), ook dyslexie had. Hij wordt gezien als mogelijk de bekendste wetenschapper van de twintigste eeuw.

1. DE THUISKOMST

12 januari 1950

Met het stoomschip Asturias kwamen we na vier jaar dienstplicht weer terug uit voormalig Nederlands-Indië. Het was heel koud en ik stond, als ook vele anderen, met een open battledress op de voorsteven te kijken of er wat van Hoek van Holland was te ontwaren. De burgerpassagiers als ook wij militairen, staarden naar de horizon. Een gejuich ging op toen heel ver weg het licht van de vuurtoren inzicht kwam. Het werd steeds duidelijker en we zagen al vele lichtpunten.

We waren zo opgetogen omdat we wisten dat we nu na al die jaren, weer thuiskwamen. Het schip passeerde Hoek van Holland.

Op de kade stonden mensen ons toe te juichen. Wij zwaaiden ook naar hen en dat nog steeds met open battledress, kennelijk met de warmte van de tropen nog in onze body.

Het vroom drie graden.

We naderden de havens van Rotterdam met aan weerszijde de kaden waarop bedrijvigheid was te zien.

Nog steeds was het donker en de klok wees 5.30 uur aan.

Allereerst diende ik in de rang van opperwachtmeester appèl te houden. Twintig man van mijn onderdeel diende zich aan, nu correct gekleed. Alles was in orde. De luidsprekers vermeldden dat een afscheidstoespraak van een kolonel zou volgen. Hij wenste ons een goede thuiskomst en een succesvolle toekomst. Daarna verzocht hij ons om twee minuten stilte voor onze gevallen kameraden. De taptoe werd geblazen en de stilte die volgde bracht ons heftig in beroering.

Mijn gedachten gingen uit naar Hans van der Velden die zo dicht bij mij door een kogel getroffen werd en heen ging.

In Indië hebben wij op het ereveld Menteng Pulo de laatste groet gebracht, lopend tussen het grote aantal witte kruisjes en zagen vele namen, ook die van bekenden.

Meer dan 6400 omgekomen kameraden moesten we in Indië achter laten. Met een bedroefd gevoel vertrokken we weer naar de kazerne.

Het ereveld Menteng Pulo - Batavia

Na de minuten stilte dienden we ons gereed te maken voor het verlaten van de Asturias. De soldaten gingen naar een eetzaal met net gedekte tafels. Vers brood, bruin en wit, ham, kaas, boter, koffie of thee. Gebak

toe! Nu niet alles in een verzinkt metalen bakje (messtin) en drinken uit een metalen kroes.

Officieren en onderofficieren gingen naar de lounge, waar een goed ontbijt klaar stond met daarbij bediening zoals we de hele zeetocht al toebedeeld hadden gekregen.

Ondertussen meerde de Asturias na het ontbijt aan en gingen wij vlug naar het dek om dat te mogen beleven. Al die jaren naar uitgekeken! Burger passagiers verlieten op een aparte plaats het schip.

Er werd rond geroepen, dat wij ons gereed moesten maken voor debarkeren.

Ik ging naar mijn hut om alle barang goed op te bergen in de plunjezakken, waaronder nog een pistool dat ik, eenmaal thuis, moest inleveren.

De authentieke djatiehouten kist van Herman de Bats.

Ook de djatiehouten kist van mij, met cadeautjes voor thuis, werd apart gehouden en kreeg die later op de dag weer terug.

Hoe zal het thuis zijn vroeg ik mij af, kijkend naar een grote loods waar we kennelijk heen gebracht zouden worden.

En ik verzonk in gedachten weg.

Wat zal ik kunnen gaan doen, eenmaal weer thuis?

Mijn studie waar ik mee stopte, omdat de NSB'ers mij zochten daar ik geweigerd had in de arbeidsdienst te gaan. Als zij mij gepakt hadden dan zouden de Duitsers, net als vele andere opgepakte jonge mannen, mij onder dwang met een dekschuit naar Duitsland vervoerd hebben om daar in fabrieken te moeten gaan werken.

Door de Tweede Wereldoorlog verloor ik al drie studie jaren en door de dienstplicht als militair nog eens vier jaren.

In dienst had ik door mijn rang wat te vertellen gehad, verantwoordelijke, soms moeilijke besluiten moeten nemen. Als je de kazerne verliet of aankwam dan sprong de wacht in de houding en salueerde. Dan salueerde ik terug en dat heb ik altijd apart gevonden, ben ik dan zo belangrijk, belangrijker dan die soldaat? Maar ja, aan deze gedachte mocht geen blijk gegeven worden. Ik was de meerdere in rang.

Als opperwachtmeester meende je dat je wat voorstelde ten opzichte van de anderen die onder je bevel stonden. Dat had je als militair zo geleerd en daar moest je blijk van geven.

Door mijn rang heb ik ook vele voordelen gehad waaronder een hoger soldij waardoor ik kon sparen om zo mogelijk te gaan studeren na mijn diensttijd.

En toen kwam het bevel, debarkeren.

Dicht op elkaar gingen wij de richting van de loopplank op en we schuifelden daarna met onze zware barang op de schouder die steile plank af.

We stonden weer op Nederlandse bodem!

Toen in één rij naar een grote loods.

Gelukkig, het was binnen lekker warm. Als verloren in het geroezemoes en de herrie van de warmluchtblazers een zitplaats gevonden, een gammel wankel stoeltje van draadstaal en aan een oud en lelijk roestig en vies tafeltje, verloren tussen al die door elkaar pratende en door elkaar lopende militairen in die loods met grote glazen wanden.

Waar waren al mijn kameraden gebleven? Ik was ze kwijtgeraakt.

We kregen een vetvrij papieren zakje met twee boterhammen. Verder een koek met een amandel daarin gebakken en een papieren beker met hete koffie, niet om vast te houden!

Wat later deelden ze grote goudrenetten uit en legden ook die op dat roestige tafeltje.

Wat moet ik nu in dit land en dacht aan het prachtige Indië dat mij altijd in die jaren geboeid heeft en waar ik het liefst had willen blijven.

Maar ja, daar zat ik dan als verloren in die grote massa militairen en keek door die glazen wand naar een flatgebouw vlak naast de loods.

Daar liepen wat mensen en ook een man van rondom mijn leeftijd die een koperen huistrekbel glanzend poetste. Netjes, dat hij die deurbel zo glanzend maakt en ik keek ook naar het flatgebouw, wat een lelijk gebouw.

Weer naar die gevel kijkend ontwaarde ik dat die de man een eind verderop, kennelijk voor een grijpstuiver, een andere huistrekbel stond te poetsen.

Verrek, hij is bellenpoetser van beroep. In Indië was het de djongos, een Indische jongen, die dergelijke werkzaamheden deed, als ook zo vele andere van zulk soort werkzaamheden.

Nederlanders in Indië deden dat werk niet en ik was daar zo langzamerhand aan gewend geraakt.

Weer kwam bij mij op, wat moet ik nu gaan doen, ook bellen poetsen? Ik heb niet eens een bel en werd verdrietig. Ik besepte dat een moeilijke tijd voor mij zal gaan aanbreken.